

V Praze, 12. září 2015

POSUDEK VEDOUcí DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název diplomové práce: Mytologické božství a bytosti spájané s vodou na mozaikách z rímskej doby

Další údaje: Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav pro klasickou archeologii

Autor: Bc. Ján Odler

Vedoucí práce: doc. PhDr. Iva Ondřejová, CSc.

Posudek vypracovala: doc. PhDr. Iva Ondřejová, CSc.

V úvodní kapitole práce se autor zabývá nastíněním cíle svého bádání. Bohužel jen velmi stručně a okrajově jsou zmíněny publikace, které se k tématu vztahují.

Další část textu podává abecedně řazený seznam vodních bytostí a božstev, které jsou na mozaikách zastoupeny. Kromě jejich charakteristiky bývají stručně připojovány i stručné informace o jejich výskytu na jiných typech památek.

Druhá kapitola se věnuje jednotlivým skupinám mozaik na základě jejich geografického rozčlenění. Jsou zde zařazeny černobílé mozaiky z Ostie, mozaiky z Pompejí a Herculanea. Zvláštní pozici mezi italskými mozaikami pak zauímají exempláře z villy v Piazza Armerina na Sicílii, které představují vůbec největší soubor mozaik v římském světě.

V dalších kapitolách jsou v práci zařazeny mozaiky ze střední a západní Evropy, Británie, Hispánie, četné nálezy mozaik ze severní Afriky a několik ukázek pochází také z oblasti Předního východu. Je zde poukázáno na skutečnost, že zatímco mozaiky ze Severní Afriky jsou často celoplošné, v Gallii bývá jejich plocha rozdělena na geometrické obrazce (např. kružnice, čtverce), v nichž jsou teprve umístěny jednotlivé výjevy. V některých příkladech by bylo vhodné uvádět více odkazů na odbornou

literaturu, dále by při popisu některých motivů v případě Galie mohlo být uvedeno, o kterou Gallii se v tom kterém případě jedná. Autor takto vyčleňuje jen Gallii Belgicu. Na straně 46 je připomínka ke Ketovi: v pozdně antickém období se s tímto monstrem setkáváme na raně křesťanských památkách, kde ve scénách s Jonášem nahrazuje velrybu. Závěrečné shrnutí této kapitoly obsahuje výčet charakteristických znaků, věnuje se jejich četnosti a variantám. U mozaik z Předního východu je logicky zdůrazněn větší vliv řeckého umění.

V dalších kapitolách se autor zaměřuje na technickou stránku zhotovování mozaik. Domnívám se, že by bylo vhodnější tuto část zařadit hned na úvod práce. Diplomand zde uvažuje o jejich původním umístění v architektuře (zejména v případě podlahových mozaik) z pohledu antického pozorovatele, což je značně odlišný způsob jejich vnímání oproti jejich současnému prezentování. Z hlediska technologie sleduje teserové mozaiky od jejich prvního použití v hellénistické době v Řecku, popisuje způsob jejich ukládání do malty a stručně se také dotýká jiných typů podlahové dekorace (např. *Opus sectile*).

Kapitola 10 analyzuje mytologické náměty zdobící mozaiky z hlediska jejich četnosti. Zde je nutno autora pochválit za úspěšnou snahu o zobecnění myšlenek vycházejících z předchozího textu, totéž platí i pro další oddíl, v němž provádí shrnutí zkoumaného problému a i pro samotný závěr práce.

K textu jsou v obrazové příloze připojeny ukázky vybraných mozaik a dále také závěrečná přehledová „tabuka“, která zaznamenává a zviditelňuje některé prvky mozaikové dekorace jako: lokalita/typ zdobené místnosti/motiv/datace.

Jak bylo řečeno již výše, diplomand zde shrnuje vlastní nabyté poznatky. V předložené práci diplomand prokázal svou schopnost pracovat s odbornou, cizojazyčnou literaturou a zároveň formulovat vlastní obecné shrnutí sledované problematiky. Práce je po stylové stránce dobře napsaná a není v ní mnoho překlepů.

Závěrem je možno konstatovat, že předložená práce splňuje požadavky, kladené na magisterské diplomové práce, lze ji považovat za vhodný podklad pro obhajobu a získání titulu magistr. Proto navrhuji hodnotit známkou VELMI DOBŘE.

Podpis do. PhDr. Iva Ondřejová, CSc.

Vedoucí práce